

Exposicions **Conxita Oliver**

La tactilitat de la pedra

Des de fa temps, la muntanya esdevé el tema principal en el treball de Lluís Hortalà (Olot, 1959); un motiu que aborda amb diferents formats i de diverses maneres per desenvolupar les complexitats de la percepció i les paradoxes de la representació a partir de models orogràfics. La reflexió sobre els mecanismes de la mirada, la visió introspectiva de l'entorn i l'escepticisme davant de la realitat, són les bases que sustenten les seves darreres propostes, que fan una relectura molt particular de la tradicional pintura de paisatge. La seva experiència com a alpinista, com una forma de recuperar la memòria del seu passat i com una manera de reviu la relació viscuda, el porta a la desmitificació de la muntanya per presentarla com un escenari il·lusori.

El massís de Montserrat, emblema d'una consciència civil d'identitat catalana, i alhora símbol religiós, es converteix en l'assumpte visual i narratiu de l'exposició. Amb el títol *Exercitatori*, la mostra inclou sis dibuixos de gran format, dues animacions en DVD (*Montserrat* i *Les temptacions*) i dos bancs escultura, obres totes del 2010. Un manual d'oració del segle XVI, escrit per l'abat de Montserrat, García Jiménez de Cisneros, dona el nom. Aquest text, de caire místic, és una introducció a les tres vies de la vida i al coneixement espiritual pel que fa al sentit transcendent i contemplatiu de l'ascensió. Alhora esdevé el punt de partida d'una metàfora: l'escalada com a viatge espiritual a través dels sentits; un viatge que entranya perills i temptacions. El paral·lelisme entre l'experiència d'escalar muntanyes i el creixement de l'esperit es reforça amb la col·locació dels dibuixos a una gran altura, situant l'espectador en una posició forçada i de dificultat per vincular-lo amb el perfeccionament i la transmutació. Pel que fa a l'escultura *Dos bancs*, la mateixa obra es converteix en el lloc des d'on visualitzar la recepció cultural d'aquest museu d'escultura natural. Gràcies a una dramatització de llums i ombres, la topografia i la tactili-

Dibuix preparatori per al film 'Montserrat' (2010), de Lluís Hortalà

tat de les mítiques roques adopten noves personificacions; una humanització de la natura que cobra vida especialment en l'animació.

Noció cultural del paisatge

El principal objectiu de la mostra és crear un fil de pensament que reflexioni sobre la noció cultural de paisatge i el procés cognitiu de l'entorn. Hortalà, que manté una mirada d'escultor, expressa el contrast entre les imatges realistes dels dibuixos –tractats amb una gran minuciositat del detall geològic– i la voluntat de fer evident

Exercitatori
Lluís Hortalà
Nivell Zero Fundació Suñol
Rosselló, 240 Barcelona
Fins al 30 d'abril

la impossibilitat de captar objectivament la realitat. Aquests treballs posen en marxa tot un seguit de contradiccions, ja que l'aparença fotogràfica de fidelitat repre-

sentativa enganya visualment la mirada fins que l'apropament a l'obra desmenteix completament el procediment emprat. La calidesa del resultat, la vibració del gest i la textura del paper donen una percepció vital de la realitat i ofereixen una relació estreta entre natura, memòria i experiència. Per una altra banda, el tractament dels dibuixos, com si de fotografies antigues, quaderns de rutes o dietaris personals d'escalada es tractés, provoca una objectivació de la subjectivitat. Dades precises d'una realitat emprades per referències acumulades en la memòria. ★

TRUQUEN!

ARNAU PUIG

Esteticisme vital

En un moment de devaluació total dels mots, gairebé constantment em pregunto si socialment val la pena de continuar servir-se'n. Si no és que els agafem pel seu costat estrictament estètic: equilibri i joc de sons curts, llargs, suaus, aspres, evocatiu i promptes a l'emoció estricta, pura, neta, delà de tot significat perturbador que no sigui l'emocional. Quina meravella; l'òpera autèntica del nostre segle sense contingut ni finalitat, només goig i plaer! Perquè, si no fos així i els agafem pels sig-

nificats que els emissors els donen, hi ha gent i pobles que no tindrien una altra alternativa que correspondre als mots amb les accions violentes que es mereix qui els emet. És el que ja succeeix en molts indrets: no és possible tolerar més passivament un joc de mots a polisèmia múltiple.

Unamuno havia dit a Joan Maragall que sort tenien els catalans que molt sovint s'entretenien només en el joc estètic dels fets. El professor de Salamanca no s'adonava que si no ho féssim així esta-

Marionetes erràtiques i silencioses

riem constantment en aferrissat combat contra els que, sense aturador, ens espelien i roben els fruits de la nostra tasca tenaç; el sacrificat professor s'havia confós un sentit dramàtic del fet de viure amb la fatxenderia de viure a l'esquena dels que entenen la vida com a tasca i projecte, oimés per rendiments rics i lliures. Els insults només són tolerables si qui els emet és una marioneta erràtica que ha d'arrambar amb tot el que troba a l'abast; tanmateix, però, cal vetllar que l'òpera no acabi eixordant. ★